MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tat-8 ta' April, 2003

Citazzjoni Numru. 2278/2000/1

Sylvana Mamo.

vs.

Alex Mamo.

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici tal-10 ta’ Ottubru 2000 a fol. 1 fejn gie premess:-

Illi l-kontendenti kienu zzewgu fis-16 ta’ Lulju 1991 u miz-zwieg taghhom twieldu erbat itfal u cjoe` Alison ta’ hdax-il (11) sena; Ermelinda ta’ seba` (7) snin; Kerston ta’ erba` (4) snin u Alex Junior ta’ sentejn (2);

Illi l-konvenut irrenda ruhu hati ta’ adulterju, abbandun, sevizzi, mohqrija u eccessi fil-konfront ta’ l-attrici u ghalhekk il-hajja konjugali m’ghadhiex aktar possibbli;

Illi l-istess konvenut mhux qed jghaddi manteniment ghal martu u ghal uliedu Alison, Ermelinda, Kerston u Alex Junior;

Illi l-attrici hi debitament awtorizzata permezz ta’ digriet tas-Sekond’ Awla numru 1011/00 tas-6 tal Lulju 2000 sabiex tipprocedi ghas-separazzjoni personali minn ma’ zewgha;

Illi ghalhekk l-istess attrici talbet lil din l-Onorabbli Qorti sabiex:-

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet bi htija tal-konvenut;

2. Tassenja lilha l-kura u l-kustodja ta’ wliedhom Alison, Ermelinda, Kerston u Alex Junior;

3. Tikkundanna lil konvenut ihallas lill-attrici ghaliha u ghat-tfal imsemmija dik is-somma li joghgobha tiffissa ghall-manteniment taghhom;

4. Tordna l-likwidazzjoni, divizjoni u xoljiment tal-komunjoni ta’ l-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet;

5. Tawtorizza illi tirriverti ghal kunjom xbubitha u cjoe` il-kunjom ‘Fenech’.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut illi hu ngunt biex jidher u ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol.3 tal-process;

Rat il-lista ta’ xhieda a fol. 3 tal-process;

Rat li ghalkemm il-konvenut kien debitament notifikat bic-citazzjoni attrici u bl-avviz tas-smiegh tal-kawza fid-19

t'Ottubru 2001 (a tergo ta' fol. 17), baqa` ma pprezenta l-ebda nota ta' eccezzjonijiet u ghalhekk huwa kontumaci;

Rat il-verbali ta' l-14 ta' Gunju 2001, ta' l-24 ta' Settembru 2001 fejn il-kawza giet differita ghan-notifika tal-konvenut; tat-22 ta' Novembru 2001 fejn il-Qorti nnominat lil Dr. Deborah Farrugia bhala Assistent Gudizzjarju biex tigbor il-provi u stiednet lill-konvenut sabiex jaghmel rikors ghall-gustifikazzjoni tal-kontumacja tieghu; tas-17 t'Ottubru 2002; u tas-26 ta' Marzu 2003 fejn id-difensuri ddikjaraw li bhala komunjoni tal-akkwisti m'hemm xejn x'jigi likwidat hlief ghamara li qablu fuqha l-partijiet. Fuq manteniment l-attrici ma tinsistix peress li l-konvenut hu dizokkupat. Il-kawza giet differita ghas-sentenza.
Rat it-talba ta' l-attrici tas-17 t'April 2000 sabiex tigi ammessa ghal beneficcju gratuitu; rat id-digriet tas-27 ta'April 2000 fejn l-attrici giet assenjata bhala difensuri l-Avukat u l-Prokuratur Legali ta' l-elenku li lilhom imiss it-turn;

Rat l-avviz tas-17 t'April 2002 fejn il-kawza giet differita quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onor. Imhallef Raymond C. Pace;

Rat is-seduti mizmuma quddiem l-Assistent Gudizzjarju fejn gew ipprezentati l-affidavits ta' l-attrici Sylvana Mamo, ta' Censina Fenech u Joseph Fenech, omm u missier l-attrici rispettivament u dokumenti "SM1" sa "SM5" a fol. 32 sa 36 tal-process;

Rat ir-rikors ta' l-attrici fejn talbet l-awtorizzazzjoni ghal zieda fit-talbiet fic-citazzjoni; rat id-digriet tal-21 ta' Novemrbu 2002 fejn il-Qorti tilqa` t-talba u ordnat in-notifika ta' l-istess digriet lil Dr. Deborah Farrugia;

Rat dak sottomess mill-konvenut tramite d-difensur tieghu ghal dik is-seduta, Dr. Frank Cassar, tas-7 ta' Novembru 2002.

Rat id-dokumenti esebiti;

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

I) PROVI PRODOTTI.

L-**attrici** fl-affidavit taghha tghid:-

"Illi nghid illi jiena zzewwigt lil Alex Mamo nhar is-16 ta' Lulju 1991, hekk kif jindika c-certifikat taz-zwieg hawn anness u mmarkat bhala Dokument "SM1".

Illi jiena kelli l-et`' ta' wiehed u ghoxrin sena.

Illi jiena mill-ewwel kelli problemi ma' zewgi Alex Mamo u dan ghaliex huwa kien aggressiv u vjolenti fil-konfront tieghi. Dan Alex Mamo kien issawwatni kwazi kuljum u kellu l-vizzju tad-drogi u tal-loghob.

Illi dak iz-zmien ahna konna noqghodu Rahal il-Gdid.

Illi jiena domt nissaporti lil zewgi ghal disa' snin shah u dan allavolja illi huwa kien madwar tlett darbiet gewwa l-Habs Civili ta' Kordin. Jiena xorta wahda bqajt nistennieh u niehu hsiebu, izda kull darba illi huwa kien johrog mill-habs kien jigi joqghod mieghi u jerga' jibda issawwatni, jiehu drogi u jilghab.

Illi jiena minn dan Alex Mamo kelli erbat itfal bl-isem ta' Alison, li illum ghandha erbatax-il sena, Ermelinda, li ghandha disa' snin, Kersten, li ghandha hames snin u Alex Junior li se jaghlaq erba' snin hekk kif jindikaw ic-certifikati tat-twelid hawn annessi u mmarkati bhala Dokumenti "SM2" sa "SM5" rispettivament.

Illi jiena xorta wahda bqajt inrabbi t-tfal li kelli minn dan Alex.

Illi sahansitra Alex kien krieli flat gewwa l-Gzira sabiex jiena nipprostitwixxi ruhi halli niffinanzjalu l-vizzju tieghu tad-droga.

Illi jiena minhabba f'hekk kelli naghmel rapport mal-Pulizija Esekuttiva u fil-fatt kien investiga l-kaz l-Ispettur Stephen Gatt u kienet ghenitni social worker certa Caroline Grech Bonnici.

Illi minhabba f'hekk jiena mbaghad kelli insakkar lil erba' uliedi gewwa l-Istitut ta' Santa Katarina gewwa z-Zurrieq.

Illi uliedi qeghdin gewwa l-istitut minhabba Care Order illi kien inhareg fuq l-erba' uliedi.

Illi l-konvenut meta konna noqghodu flimkien kien ukoll gieli ikeccini mid-dar halli jigu joqghodu hutu mieghu u jekk jiena ma kontx naghmel dak li huwa jghidli kien jinfexx isawwatni.

Illi l-konvenut kien jghidli ukoll illi meta binti l-kbira u cjoe' Alison tikber huwa ried izommha ghalih biss u fi kliemu 'juzaha huwa biss'. Dan il-kliem il-konvenut kien jghiduli quddiem binti Alison stess.

Illi jiena ma stajt nibqa' nghix din il-hajja u ghalhekk kelli nitlaq.

Illi bhala affarijiet iIli jikkomprendu l-komunjoni ta' l-akkwisti dan hemm biss ftit ghamara li tinsab f'post tal-Gvern f'Rahal il-Gdid, fejn jiena kont noqghod ma' Alex u cjoe' il-konvenut. Din l-ghamara nxtrat fiz-zwieg."

Illi omm l-attrici **Censina Fenech** fl-affidavit taghha tghid:-

"Illi jiena nigi omm l-attrici Sylvana Mamo.

Illi binti kienet izzewget lil certa Alex Mamo.

Illi dan iz-zwieg ta' bejniethom mill-ewwel ma rnexxiex ghaliex binti kienet tigi mahqura u msawta minn dan Alex Mamo.

Illi jiena naf b'dan personalment ghaliex darba minnhom dan Alex kien seraq xi flus lil ibni u cjoe' lil hu Sylvana mill-kartiera tieghu, Sylvana fil-fatt kienet qalet Iil zewgha

Alex b'dan u qaltli ukoll illi dawk il-flus kienu ta' huha u talbitu sabiex irroddhomlu lura. Dan Alex fil-fatt kien irvilla u kien habbtilha rasha mal-corner tal-hajt u kien sahansitra intervjena missierha u ibni Charlie sabiex zammew lil dan Alex milli jkompli jsawwat lil binti Sylvana. Illi dan ma kienx l-unika ncident ta' bejniethom ghaliex kien hemm diversi ncidenti ohra fejn binti Sylvana giet imsawwta u mghajra bil-familja taghha. Din tas-swat jiena nafha ghaliex m'hijiex l-ewwel darba illi Sylvana kienet tigi ghandi msawta u bit-tbengil fuqha u bil-marki fuq il-persuna taghha.

Illi gieli Sylvana sabiex tghattilu kienet tghidii illi hija kienet waqghet u weggghet.

Illi meta z-zwieg ta' bejniethom kien tkisser Sylvana kienet tghidli iIli Alex kellu wkoll iI-problema tad-dipendenza fuq id-droga. Sylvana kienet fethet qalbha mieghi u qaltli illi dan Alex kien jibghatha tfittxlu l-flus halli huwa jkun jista' jixtri d-droga u meta ma kienx jimexxielha issiblu dawn il-flus huwa kien jinfexx isawwatha.

Illi jiena naf hafna dwar ir-relazzjoni illi kellha binti ma' dan Alex ghaliex qabel iz-zwieg huwa kien joqghod maghna.

Illi niftakar precizament qabel iz-zwieg ta' binti ma' dan Alex, l-istess Alex kien sawwatha quddiemi u dan ghaliex Alex kien talabha xi flus lil Sylvana bl-iskuza li ried jirranga l-post fejn ahna konna noqghodu u l-istess Sylvana kienet irritjutat li taghtih l-istess flus ghaliex kienet taf illi l-flus huwa riedhom ghal skopijiet ohra.

Illi niftakar ukoll illi quddiemi stess dan Alex qal lil Alison li tigi t-tifla l-kbira ta' binti Sylvana u li tigi wkoll ghalhekk bintu stess huwa kien jghidlha l-precizi kelmiet: "Intl m' intix it-tifla tieghi."

Illi missier l-attrici **Joseph Fenech** fl-affidavit tieghu jghid:-

"Nghid illi jiena nigi missier l-attrici Sylvana Mamo.

Illi jiena lil zewgha Alex nafu ghaliex qabel ma' binti kienet izzewgitu buwa kien ghamel zmien joqghod maghna.

Illi jiena kont ninnota li dan Alex kien ikun dejjem mitluq u ma jrid jaghmel xejn.

Illi wara fil-fatt konna skoprejna iii huwa kellu l-problema tad-droga.

Illi dan Alex ma kinx jitratta lil Sylvana sew. Huwa fil-fatt kien dejjem jidghi u jitkellem hazin u anke jghajjar lii binti Sylvana.

Illi jiena naf dan personalment ghaliex meta Alex kien joqghod maghna, kien hemm okkazzjonijiet fejn jiena stess u uliedi subien kellna nintervjenu halli nzommu lil dan Alex milli jkompli jsawwat u jerfa' jdejh fuq binti Sylvana.

Illi Sylvana kienet issaportiet ferm din is-sitwazzjoni u ghamlet minn kollox halli hija ssalva r-relazzjoni taz-zwieg. Tant huwa hekk illi wara z-zwieg hija ma kienet tghidilna b'xejn dwar is-swat u l-mohqrija illi hija kienet qegheda tissaporti. Madanakollu, ahna u cjoe' jiena u marti xorta wahda konna qeghdin nindunaw b'dan ghaliex din Sylvana kienet tigi ghandna bit-tbengil u l-marki fuq il-persuna taghha. Meta ahna konna fil-fatt insaqsuha x'kienu dawk il-marki, hija kienet dejjem tkun pronta u tivvinta xi skuza sabiex tghatti dak illi kien qieghed jghamlilha zewgha, Alex.

Illi l-istorja kollha dwar swat, mohqrija u vjolenza psikologika sirna nafu biha meta din Sylvana ma setghetx tissaporti aktar u ddecidiet illi din is-stwazzjoni ma tistax tkompli sejra. Hija mbaghad kienet fethet qalbha maghna halli ahna nkunu nistghu nghinuha."

II) APPREZAMENT TAL-PROVI.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta li l-konvenut kien hati verso l-attrici ta' abandun, sevizzi, mohqrija u eccessi gravi fil-konfront ta' l-attrici u ta' uliedu, tant li l-hajja ta' l-istess

attrici mal-istess konvenut ma tistax ma tigix deskritta bhala wahda miskina, fejn il-konvenut immaltratta severament lill-istess attrici, u kien hati verso taghha ta' vjolenza domestika fin-natura estrema taghha, u dan anke forsi dovut ghall-vizzju tad-droga li l-istess konvenut jidher li inqabad fih; izda mhux hekk biss izda jidher li l-istess konvenut ried jinqeda` mill-attrici b'kollox u b'kull mod tant li kien sforzaha tipprostitwixxi ruhha u sahansitra, skond l-attrici kien qed ihajjar lil bintu ghal dan il-ghan ukoll, u ghalhekk fl-isfond ta' din it-tragedja umana, din il-Qorti ma ghandha l-ebda dubju li ghandha tigi pronunzjata s-separazzjoni ghar-ragunijiet hawn appena ndikati imputabbli eskussivament lill-konvenut, li anke ghamel zmien fil-Facilita' korrettiva ta' Kordin, u fil-fatt il-partijiet ilhom separati *de facto* mal-hames (5) snin.

Illi dwar it-talba ghall-manteniment ghall-attrici u ghall-istess uliedu, ghalkemm din il-Qorti zzomm ferm l-istess dritt ta' l-attrici u ta' uliedha ghall-manteniment taghhom minghand il-konvenut, pero' f'dan l-istadju tal-hajja tal-kontendenti, dan ma jistax jigi moghti kemm peress li l-konvenut jinsab dizokkupat, kif ukoll peress li l-istess ulied il-minuri kollha m'humiex fil-kura u kustodja ta' l-istess attrici peress li huma soggetti ghal Care Order, u l-istess ulied jinsabu lkoll rikoverati f'istituti tas-sorijiet.

Illi dwar l-kura u kustodja ta' l-istess minuri din il-Qorti invista ta' l-istess Care Order, ma tistax tilqa' l-imsemmija talba attrici, ghalkemm jekk ic-cirkostanzi jinbiddlu l-attrici tista' taghmel tali talba fil-futur, b'dan li l-access ghall-minuri mill-konvenut ghandu jigi kkonsidrat biss taht supervizzjoni u wara li l-konvenut jipprova li huwa attenda kors idoneju sabiex jehles mill-vizzju tad-droga u jforni c-certifikati relattivi li dan ghamlu b'success supportati wkoll minn certifikati medici relattivi.

Illi dwar il-komunjoni ta' l-akkwisti ma jidhirx li din kienet tikkonsisti f'xejn ta' valur u allura prevja d-dikjarazzjoni tax-xoljiment ta' l-istess, m'hemm xejn formanti l-istess komunjoni x'jigi likwidat u diviz.

<u>III. KONKLUZJONI.</u>

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi fil-kontumacja tal-konvenut, filwaqt li **tichad it-tieni (2) u t-tielet (3) talba attrici, tilqa' t-talbiet attrici l-ohra, talbiet numri wiehed (1), erba' (4) u hamsa (5) biss kif hawn deciz** b'dan illi:-

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-partijiet bi htija tal-konvenut minhabba abbandun, sevizzi, mohqrija u eccessi fil-konfront ta' l-attrici li ghalihom huwa imputabbli l-konvenut.

2. Tichad din it-talba biex tassenja lill attrici l-kura u l-kustodja ta' wliedhom Alison, Ermelinda, Kerston u Alex Junior, u dan peress li jirrizulta mill-atti tal-kawza u minn ammissjoni taz-zewg partijiet li l-istess minuri huma s-suggett ta' *Care Order* li permezz taghha l-istess minuri tpoggew f'istituti adatti tas-sorijiet.

3. Tichad f'dan l-istadju din it-talba biex tikkundanna lil konvenut ihallas lill-attrici ghaliha u ghat-tfal imsemmija dik is-somma li joghgobha tiffissa ghall-manteniment taghhom, u dan kemm peress li jirrizulta li l-istess konvenut m' ghandu l-ebda introjtu tieghu, u wkoll peress li ghar-rigward tal-manteniment tal-minuri, l-istess ma jinsabux fil-kura u kustodja ta' l-istess attrici, izda jinsabu protetti b'*Care Order* apposita. *Nonostante* dan d-dritt ta' l-attrici ghaliha u ghal uliedha jibqa' ferm sabiex jigi vantat minnha skond il-ligi kemm-il darba jkunu jezistu c-cirkostanzi idoneji sabiex dan jigi affermat kemm fil-kaz li l-konvenut ikollu xi forma ta' ntrojtu u kif ukoll fil-kaz tal-minuri jekk l-istess attrici jkollha eventwalment il-kura u kustodja ta' l-istess.

4. Tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti u dan b'effett mid-data tal-prezentata tac-citazzjoni attrici fl-10 ta' Ottubru 2000, u tiddikjara li peress li mill-provi rrizulta li l-istess komunjoni ma kienet tikkonsisti f'xejn partikolari ta' xi valur, allura ma hemm xejn x'jigi likwidat u diviz.

5. Tawtorizza lill-attrici sabiex tirriverti ghall-kunjom xbubitha u cjoe` il-kunjom 'Fenech'.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut.

Moqrija.

--------------------------------TMIEM--------------------------------